

'Baerne'

Tijdschrift van de Historische Kring "Baerne"

25e jaargang nr.2 - juni 2001

De Oosterse keuken thuis.

Slamat Makan – Smakelijk Eten.

Historische Kring Baerne
Postbus 326
3740 AH Baarn
tel. (035) 5430377

Voorzitter
J.G. v.d. Kraats
Torenlaan 34
3743 HH Baarn
tel. (035) 5421000

Algemeen Secretaris
J. Veldhuysen
Nieuwstraat 19
3743 BK Baarn
tel. (035) 5430479

Penningmeester
G.B. Roskamp-Nijenhuis,
Sporstraat 7, 3743 EG Baarn
tel. (035) 5423483

Overige bestuursleden
P.H. Feitz
(035) 5414794
T. Kruidenier
(035) 5417860

Werkgroep Archeologie
J.W.A.A. van der Laan
Schoener 12
3742 HD Baarn
tel. (035) 5411656

Werkgroep Oudheidkamer
J. van Dijk
de Aak 31
3742 GT Baarn
tel. (035) 518332

Ledenadministratie
N. Kuyt-Smit
v. Wassenaerlaan 16
3742 AH Baarn
tel. (035) 5418065

Werkgroep 'Baerne'
T. Biemans
Sophialaan 13
3743 CT Baarn
tel. (035) 5422951

Redactie Baerne
T. Biemans
F. Booy
H. Bronkhorst
G. Brouwer
J. Kruidenier
L.J. Stomp

Bezoekadres en bezoektijden
Oudheidkamer
Burgemeester Penstraat tussen
nr. 2 en 4. Open op maandagen
van 10 tot 12 uur en van 20 tot
22 uur, maar niet op de eerste
maandagavond van de maand
en niet op maandagavond in de
maanden juli en augustus.

Contributie
Minimaal f 25,- per jaar voor het
individuele lidmaatschap.
Minimaal f 35,- per jaar voor een
echtbaar of twee samen-
wonenden.
Minimaal f 12,50 per jaar voor
het jeugdlidmaatschap (14 tot
en met 18 jaar).
Bankrek.nr.: 30.47.28.292
Postbankrek.nr.: 41.92.133
Losse verkoop "Baerne": f 5,50
verkrijgbaar bij N. Kuyt-Smit en
Boekhandel Den Boer,
Laanstraat 69, Baarn

Niets uit deze uitgave mag
worden veelevoudigd en/of openbaar ge-
maakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de redactie.
Het tijdschrift 'Baerne' komt mede tot
stand door Drukkerij Bakker Baarn.

INHOUD

Wandelen in de Laanstraat 7

Luno van den Steene

Verenigingsnieuws

pag.

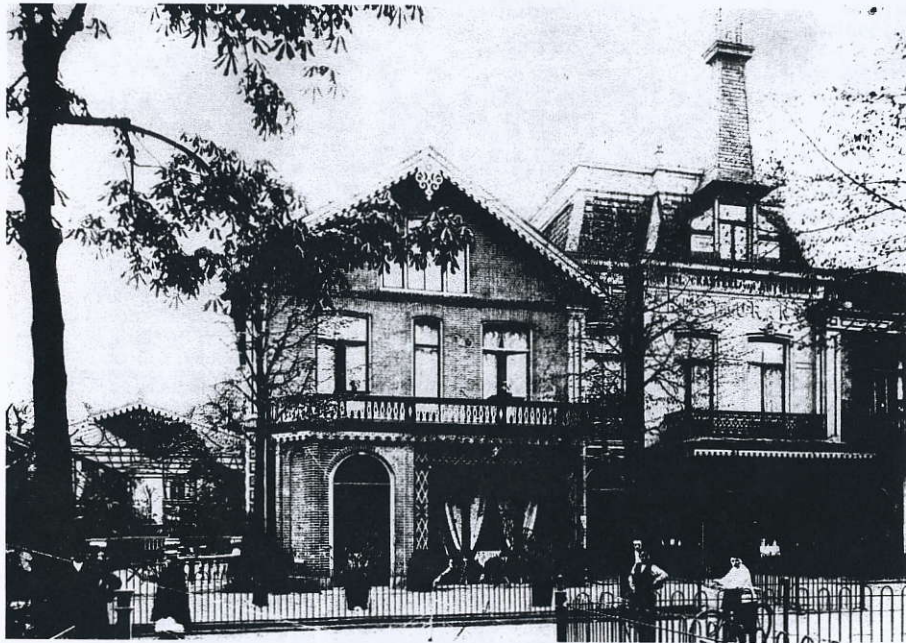
2

6

15

WANDELEN IN DE LAANSTRAAT 7

Bert Stomp is gestopt met het schrijven voor deze rubriek. Hij heeft het overgedragen aan Frits Booy, oud-leraar Nederlands en archivaris van Het Baarnsch Lyceum

Hotelcafé-restaurant 'Het Wapen van Antwerpen'

We komen nu in de Laanstraat bij de Museumshop, Van Vuuren Mode BV en eetcafé 'Cheers'. Op de foto van ca. 1890 ziet u links een tuin met achteraan een theeschenkerij, gekocht door smid G.J. Bröلمان uit de Brinkstraat. Die tuin is de voormalige Museumshop plus de smalle doorgang naar de kleine parkeerplaats erachter. De twee volledig afgebeelde villa's zijn waarschijnlijk eind negentiende eeuw samengevoegd tot een hotelcafé-restaurant met de naam 'Kasteel van Antwerpen'. Die naam ziet u staan op de rechtervilla en komt hoogstwaarschijnlijk van een vorige, Belgische eigenaar. In de linkervilla (nu: Van Vuuren) zat het hotel, in de rechtervilla (nu: 'Cheers') het café-restaurant. In ca. 1912 kocht het echtpaar

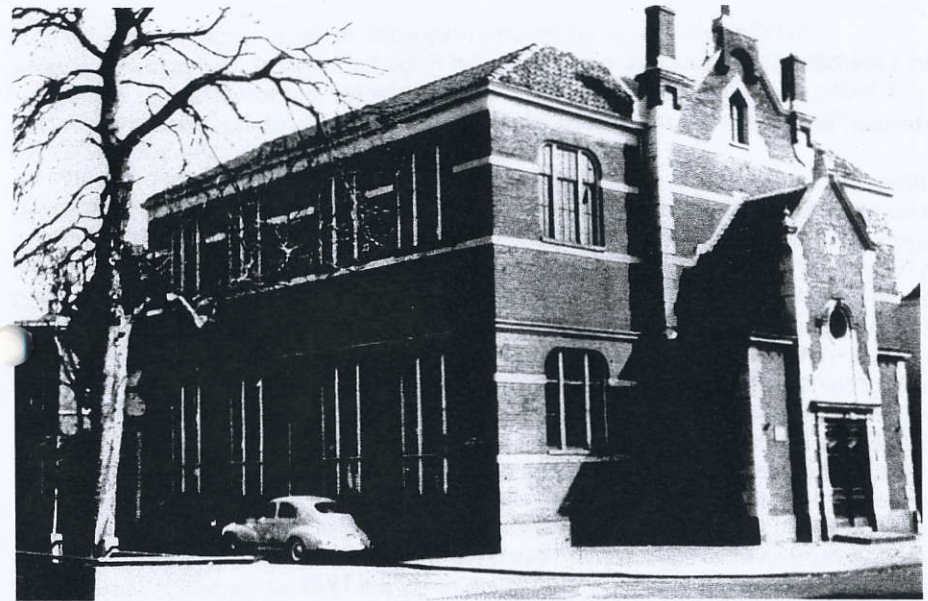
Scheppers de panden van de heer C.C. van Wijland. Daarvoor had dit echtpaar een soortgelijk bedrijf in Soestdijk. Het hotelgedeelte werd later verkocht aan pianohandelaar G. Sijberden. Deze pleegde in 1914 'winkelruil' vanwege de zon met de heer J. van Keeken die een kledingzaak ertegenover (nu: dierenwinkel) had. Van Keekens kleding mocht natuurlijk niet verschieten en piano's moeten juist in een zonnige, droge ruimte staan. Van Keeken stond ook op markten. Hij liet de zaak naar voren en achteren uitbouwen. De winkelbediende van Van Keeken, de heer M. Tijssen, nam de zaak in 1960 over. In 1989 verhuurde Tijssen zijn pand aan Hoogenbosch Schoenen en daarna aan Lotto, sportkleding. Thans zit Van Vuuren Mode BV erin. In het huidige pand zien we aan de zijkant en de achterkant de villa van toen terug. Dat geldt helaas niet voor de rechtervilla met het karakteristieke rentje, waar ooit een lager stuk aan de voorkant is aangebouwd. In dit pand werd het horecabedrijf door Scheppers voortgezet. Er werd o.a. gezorgd voor het personeel van koningin Wilhelmina, als deze bij haar moeder op paleis Soestdijk verbleef. Van 1946 tot 1953 woonden er repatrianten uit voormalig Nederlands-Indië, er hebben een tijdje Nijenburgh-cursisten in gezeten en later woonden er (gast)arbeiders die bij Ocriet en Polygram werkten. In de jaren zestig kwamen er vaak militairen uit Soesterberg in het café, vooral vanwege de bands die er speelden. Daarna werd het eetcafé 'De Ruij' en nu is het 'Cheers'. In de villa uiterst rechts zat ooit Kramers meubelzaak en stoffeerderij. In 1936 kocht de heer H. Schuijff het pand en hij liet het verbouwen tot winkel met elektrische apparaten zoals radio's. In 1950 en 1961 kwamen zijn zoons in de zaak, waar men toen ook grammofoonplaten en tv's kon kopen; nu zit er Scheer & Foppen BV. Ook in dit pand kunnen we de vroegere woning nog wel herkennen.

Rechts achter de bomen, dus links van de ingang naar de theeschenkerij, liet smid Bröلمان in ca. 1913 een vrijstaand, smal pand bouwen (later: Museumshop). Zijn dochter Aartje trouwde in 1913 met de heer Hendrik Kuiper en deze begon in dit pand een bakkerij. In 1925 werd er een nieuw gedeelte rechts naast en ervoor gebouwd, waardoor een dubbel pand ontstond. In het steegje naast de Museumshop en zeker op de parkeerplaats erachter is nog goed het oude, smalle pand te zien. In het nieuwe vergrote pand kwam de bakkerij links; die zit er nog steeds. In het rechterdeel kwam fotograaf B. Bijl, daarna zat juwelier, opticien en orlogemaker J.P. Vermeulen erin. Toen zaten er achtereenvolgens een antiekzaak van de dames Veldhuysen en Reys, de Linnenkamer en de Museumshop, die echter net gesloten is. We gaan nu naar de overkant (nu: Schoenenreus en drogist DA). Rechts van de zonnenschermen op de foto bevindt zich een pand, gebouwd voor de heer Vlietstra, die in speelgoed en serviesgoed deed. In 1927 vestigde zich daar de heer J. Ozinga en wat later zijn zwager F. Wijnja, die o.a. speelgoed, glas, porselein, zilver en tapijten verkochten.

Achter de zonneschermen zat ooit de herenmodezaak van Ockhuizen.

Een paar jaar later overleed Ozinga. In 1969 werd Wijnja's dochter, mevr. H.W. Wijnja, medefirmant. Zij verkocht het pand in 1986 aan de heer Schutte; toen kwam de Schoenenreus erin, na een verbouwing die helaas heel weinig van de originele voorgevel heeft overgelaten. Achter de zonneschermen zat ooit de herenmodezaak van Ockhuizen; toen kwam er drogisterij/schildersbedrijf van de heer Gerritse, een zwager van Van Keeken; daarna waren eigenaren: mevrouw J.E. Witteveen-Baas, de heren A. van den Brink en M.L. Meijers. Het is nog steeds drogisterij, namelijk Schoeman DA. Het pand heeft op de eerste verdieping gelukkig nog steeds twee door bijzondere glas-in-loodvensters gekenmerkte ramen en een dito erker. Links van drogisterij Schoeman was op de hoek Laanstraat/Teding van Berkhoutstraat sinds 1881 een 'School met den Bijbel', in een ietwat neogotische stijl (nu: de ABN AMRObank). Het is de eerste bijzondere school in ons dorp met als eerste hoofd de heer E. J. Veenendaal, volgens Pluim een zeer gevierd schrijver. Het gebouw werd in 1901 met twee bovenlokalen uitgebreid. Op 1 februari 1908 werd een (m.)u.l.o.-school geopend, die tegen de lagere school was aangebouwd. Deze startte met twee onderwijzers en 61 leerlingen. Onder het hoofd der school W. de Groot (1913-1927) nam het aantal leerlingen zo toe, dat een ruimer gebouw noodzakelijk werd. Dit werd de Koningin Wilhelminaschool aan de Dalweg, die nog steeds bestaat. Het oude gebouw in de Laanstraat werd daarna gebruikt als gereformeerde kerk met een ontmoetingsruimte-annex-bibliotheek.

De 'School met den Bijbel'

Tijdens de mobilisatie van 1939 kwamen er ook vaak soldaten. Toen de Opstandingskerk aan de Eemweg klaar was, ging men daarheen. Daarna zaten diverse firma's erin, o.a. Onkels, zwager van de familie Scheppers, en Witteveen. Tenslotte werd het gebouw afgebroken ten gunste van de ABN AMRO, die op deze plaats een nieuw bankgebouw liet neerzetten.

Frits Booy

(met dank aan de dames Ernst-Scheppers, Van Toor-Kuiper en Wijnja en de heren rölman, Scheppers, Schuijff, V.d. Steeg, Stomp en Tijssen)

* Volgens *Uit de geschiedenis van Baarn*, t.o. p. 262, van Pluim stamt foto 2 uit *Baerne*, nr. 1, maart 2001, uit 1890.

CUNO VAN DEN STEENE

Kunstenaar: een meester in technieken (deel 1)

Inleiding

In dit nummer van 'Baerne' zal aandacht worden besteed aan de Baarnse kunstenaar Cunegondus ('Cuno' of 'Cuun') van den Steene. Om verschillende redenen. Op 5 juli a.s. is het precies dertig jaar geleden dat hij overleed. Hij was als kunstenaar tamelijk onbekend in Baarn, want hij maakte veel van zijn werk voor particulieren en bedrijven buiten het dorp. De laatste jaren van zijn leven gaf hij parttime les aan de Academie Artibus in Utrecht. Tentoonstellingen van zijn werk waren er in Baarn maar enkele keren, met grote tussenpozen. In 1966 deed Van den Steene mee aan een groepsexpositie van Baarnse kunstenaars, georganiseerd door de Gemeentelijke Commissie Oudheidkamer Baarn, in de bovenzaal van het Nutsgebouw aan de Burgemeester Penstraat. Een tentoonstelling waaraan ook o.a. Maurits Escher deelnam. Een keer eerder had hij in Baarn een voorbeeld van zijn werk getoond, in 1946, in het Baarnsch Lyceum. De Baarnsche Courant schonk - voorzover ik kon nagaan - behalve in 1946, slechts tweemaal aandacht aan zijn werk en persoon: in 1953 in de rubriek 'Gehoord en opgetekend', en, na zijn overlijden, op 12 juli 1971.

Dat hij linsneden maakte en dat hij boeken illustreerde, dat wist ik. Ik kende echter niet de vele andere kanten van zijn kunstenaarsschap. In het onderzoek naar zijn leven en werk werd mij allengs duidelijk hoeveel hij schiep, en in hoeveel disciplines. Dat was steeds een grote verrassing!

Van den Steene schilderde, vaak portretten, soms landschappen, meestal in olieverf en een enkele keer in gouache. Hij maakte houtsneden, ontwierp gobelins, maakte lakdecoraties (wandschilderingen) in vele passagiersschepen, ontwierp toneelkostuums en toneeldecors. Als een rode draad liep door zijn artistieke leven het tekenen van illustraties in boeken, tijdschriften en kranten. Van begin 1930 tot halverwege de jaren zestig. Schilderen deed hij hoofdzakelijk in de jaren dertig en veertig, de periode van de meeste van zijn tentoonstellingen. Teken en het maken van grafiek deed hij het liefst.

Opleiding

Cunegondus Theodorus Emile van den Steene werd op 6 juli 1909 geboren in Rotterdam. Het gezin Van den Steene, vader was drukker, verhuisde regelmatig van Maastricht naar Rotterdam en terug. In 1926, in 1930 en in 1931 opnieuw. Vanaf 4 juni 1934 woonde Van den Steene een half jaar in Amsterdam, om daarna toch weer

naar Rotterdam terug te gaan. In Rotterdam verbleef hij op vier verschillende adressen. Hij doorliep de lagere school in het zuiden, zijn middelbare opleiding kreeg hij in zijn geboortestad. Hij zei hierover: *'Dat verblijf in Zuid-Limburg is, geloof ik, van invloed geweest voor mijn ontwikkeling als schilder en tekenaar, want in Maastricht werd ik voor het eerst tot schilderen en tekenen geïnspireerd.'* 1)

Op 17 jarige leeftijd ging hij studeren aan de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen in Rotterdam. Hij volgde lessen in schilderen, tekenen, etsen en lithograferen. Zijn leraren waren o.a. Molijn (lithograferen) en A.P. ('Antoon') Derkzen van Angeren. Derkzen van Angeren gaf - met enkele onderbrekingen - van 1911 tot 1952 les in Rotterdam. Hij schilderde, tekende, aquarelleerde en maakte grafisch werk. Hij onderrichtte veel - later bekend geworden - kunstenaars zoals Chabot, Metten Koorstra en J.C.J. van Schagen. Van den Steenes eerste baan, om zijn avondstudie aan de Academie te kunnen bekostigen, was leerling-etaleur. Dat duurde maar even, het beviel hem niet. Zijn tweede betrekking beviel hem beter: het schilderen van reclameborden voor bioscopen. Aan het einde van de jaren twintig (het Kinotechnisch Zakboek 1931/1932 vermeldde namen en adressen) waren er zeventien bioscopen in Rotterdam, twee in Schiedam en bovendien nog twee reizende bioscopen. Werk genoeg dus. Atelier Engelman in Rotterdam was hét adres voor geschilderde (reclame) doeken; voor de komende film werd door middel van geschilderde borden in de hal van de bioscoop reclame gemaakt. Het is niet onmogelijk dat Cuno van den Steene bij dit bedrijf werkte.

Tijdens zijn academietijd ontmoette Cuno van den Steene Reina Muller, met wie hij op 16 januari 1935 trouwde. In dezelfde tijd ontmoette hij ook Edmond de Cneudt, die in 1922 aan de Academie was komen studeren. Begin 1940 zouden zij elkaar in Baarn opnieuw ontmoeten. Rond 1930 studeerde Van den Steene af en vestigde hij zich als zelfstandig illustrator.

'En daarmee begon mijn moeilijke tijd, want het was juist in die crisisjaren, toen zelfs kunstenaars van naam veel moeite hadden om het hoofd boven water te houden. Ik zegde me tijd voorop op het maken van houtsneden toe. Dit werk, dat sterk onder Vlaams-expressionistische invloed stond, werd voor de eerste maal geëxposeerd in de Kunsthandel Van Hasselt Rotterdam.' 2)

Illustraties

In die moeilijke tijd was voor hem het katholieke literaire tijdschrift 'De Gemeenschap' (1924-1941) een uitkomst. Opgericht in januari 1924 door Jan Engelman, Henk Kuitenbrouwer, Albert Kuyle (pseudoniem van Louis Kuitenbrouwer) en Willem Maas.

'In dit blad zag ik namelijk de verlangens en idealen beantwoord welke ik zelf koesterde. Het contact met de schrijvers en tekenaars van dit blad - de zogenaamde katholieke jongeren heeft dan ook een belangrijke vormende invloed op mij gehad.' 3)

Zijn liefde voor poëzie en zijn inlevingsvermogen, maar ook zijn diepe religieuze bewogenheid, kwamen Van den Steene goed van pas bij het illustreren van dit tijdschrift. In 1932 maakte Van den Steene voor vier nummers van 'De Gemeenschap' de vignettes, waaronder voor de gedichten van Eric van der Steen in het oktober/novembernummer, en - in ditzelfde nummer - het vignet bij het gedicht 'Balade van den Roomschen journalist' van Anton van Duinkerken.

In februari 1937 tekende hij de illustratie bij de 'Kleine Gedichten' van Pierre Kemp; in december 1940, eveneens in 'De Gemeenschap', het vignet bij het gedicht 'Mystisch Maagdenlied van Jan H. Eekhout. In 'De Gemeenschap' hebben belangrijke schrijvers hun boeken geheel of gedeeltelijk voorgepubliceerd, zoals Albert Helman met 'De stille plantage', F. Bordewijk met 'Bint' en Anton Coolen met 'Dorp aan de rivier'.

In 1934 verlieten Henk en Louis Kuitenbrouwer de redactie van 'De Gemeenschap' (als gevolg van meningsverschillen met andere redactieleden) en richtten zij 'De Nieuwe Gemeenschap' op. Dit tijdschrift bestond slechts drie jaar. Van den Steene maakte hiervoor in december 1934 twee houtsneden: de achtste en elfde kruiswegstatie. De jaren daarna werd hij vaak gevraagd boeken, kinderboeken, bijbels en misalen te verluchten. Ook de vriendschap met de schrijver Albert Kuyle en de dichter Gabriël Smit bezorgde hem tekenwerk. Voor Albert Kuyle tekende hij in 1947 tweemaal boekillustraties: voor 'In Excelsis' (over heiligenlevens) het bandstempel en vijftig versieringen en voor 'IX gedichten' de bandversiering en het frontispice.

'Zo heb ik voor Uitgeverij Het Spectrum, in samenwerking met Charles Nijpels, verschillende mooie boekwerken mogen illustreren.' 4) Dat was een bescheiden uitspraak van hem want voor Het Spectrum illustreerde hij niet alleen verschillende maar (vooral) véle mooie boeken. Trouwens ook van een aantal andere uitgeverijen kreeg hij opdrach-

ten tot boekillustraties, zoals van Bruna en De Fontein, beide ook in Utrecht. 5) In het plakboek van de kunstenaar bevinden zich twee recensies van zijn illustraties van boeken en tijdschriften. Vermoedelijk gepubliceerd in de jaren zeventig, geïllustreerd o.a. met twee prenten uit 'Rond Jezus kleeft' van Albert Kuyle. 6) Terecht schreef een van de recensenten dat Van den Steene's figuren niet enkel virtuoze tekeningen zijn, maar gedegen uitbeeldingen van mensen. Van den Steene, zo schreef hij, is een sterk voorbeeld van een zeer begaafd illustrator. *'Het lyrische is hem (Van den Steene, G.B.) evenmin vreemd als Sleper, maar het is bij hem van een ander karakter, het is niet zo beschouwelijk van aard, niet zo verstild, opener, uitbundiger. Hij kan ook stileren, maar het is het stileren van de tekenaar en niet zozeer van de graficus. Sleper kent de dramatiek van de verstilling, Cuno van den Steene die der beweging'* 7)

Veel bewondering had Van den Steene voor andere kunstenaars die meewerkten aan het illustreren van 'De Gemeenschap', zoals Otto van Rees en Jozef Cantré. Otto van Rees (1884-1957), kubistisch en religieus schilder, was leerling van Jan Toorop. Hij maakte naast illustraties ook tekeningen en litho's, met als onderwerpen o.a. portretten, figuren en landschappen. In 'De Gemeenschap' van juli 1931 werden er vier foto's van schilderijen van hem geplaatst. In 1942 exposeerden zij samen in de Rotterdamschen Kunstkring; in 1968 opnieuw (Van Rees postuum), maar toen in nota bene het voormalige woonhuis van Albert Kuyle ('De Kuy!') in Bilthoven. Trouwens ook met o.a. Jozef Cantré.

Het persbericht van Galerie Icon, in 1973 aan het Frederiksplein in Amsterdam gevestigd, vermeldde over Jozef Cantré het volgende: 'Jozef Cantré wordt beschouwd als één van de knapste vertegenwoordigers van het Vlaams expressionisme de kunstvorm die Cuno van den Steene zo bewonderde en waarvan invloeden in zijn werk terug te vinden zijn, G.B.) (...) Naast houtsnijder was hij bovendien beeldhouwer, waarbij hij in plaats van boetseren, rechtstreeks in steen en hout werkte. Hij werd geboren in Gent in 1890 en maakte zijn eerste houtsneden in 1908. In hetzelfde jaar maakte hij zijn eerste beeldhouwwerk en de enige etsen die hij ooit vervaardigde. Van 1918 tot 1930 werkte hij in ons land (o.a. in Blaricum) In 1957 overleed hij in Gent.'

Belangrijk in het werk van Cuno van den Steene waren zijn bijdragen aan het weekblad 'Vrijdag', juist omdat deze zo afweken van wat hij doorgaans tekende. 'Een van onze beste jongere humoristische tekenaars,' aldus de krant 'De Maasbode' van 8 april 1937. Het ging hier om (strip)verhalen van 'Peredrups', belevenissen van een gefingeerde figuur (spotprenten op een toendertijd bekende politicus).

'Zijn verhalen van Peredrups, vol genoegelijke invallen en ook weer volkomen origineel, verdragen de herinnering aan de beroemde 'Bildergeschichten' van Wilhelm Busch. Het is verwonderlijk dat dit werk zo weinig de aandacht trok, want hoe voortreffelijk was het getekend! Wat was het dikwijls geestig van lineatuur en geconcentreerd van uitdrukking!' 8)

Van Jan Eloy Brom (1891-1954), edelsmid en conservator van het Aartsbisshoppelijk museum in Utrecht, waarvan nog werk in vele kerken te zien is (in de dagkapel van de Nicolaaskerk in Baarn is een deel van de communiebank door Brom gemaakt), kreeg Van den Steene opdracht om de miniaturen te maken bij een Evangelium. Voor het rooms-katholieke opinieblad 'De Linie' tekende hij de bijbelprenten. De 'Zeven Marialegenden' van Gabriël Smit (Utrecht Het Spectrum, 1945) werd door hem geïllustreerd.

A. DEN DOOLAARD

DE VIER RUITERS

Het tijdschrift 'In het licht', gewijd aan de werkzaamheden van Het Spectrum, onder redactie van o.a. Gabriël Smit en Charles Nijpels. 'Kroniek eener Parochie'

Voor 'De vier ruiters' van A. den Doolaard maakte Van den Steene op het voorplat de afbeelding van de vier ruiters, evenals op de titelpagina; zes houtsneden staan tussen het gedicht. Den Doolaard schreef 'De vier ruiters' in de winter van 1944 en de lente van 1945, 'terwijl de stratosfeerbommen op Londen neerdonderden'. 9)

Overige illustraties (een selectie):

'De familie Delusson' door Jacques Ducharme (vertaling Gabriël Smit); 'De hof van rozen en olijven' door Bernard Verhoeven; 'Rechtvaardigen en zondaars' door Jos Panhuysen; 'Geologie der Nederlandse steenkolen' door prof dr. M.G. Rutten; 'Zonnewijzer, almanak voor het katholieke gezin' (1939/1940); 'De windroos jaarboek voor de katholieke jeugd' (1940); 'Het Nieuwe Testament' (1943); 'Missale Romanum' (1944), alle uitgaven van Het Spectrum in Utrecht.

(de delen 1 en 2) geschreven door Pastoor Schreurs MSC (dit boek werd in 1978 door Willy van Hemert voor de tv bewerkt tot de serie 'Dagboek van een herdershond', met o.a. Ko van Dijk in de rolbezetting).

Tentoonstellingen

Vermoedelijk in 1936 kreeg Cuno van den Steene zijn eerste tentoonstelling, in de Kunstzaal Huize van Hasselt in Rotterdam. Deze kunstzaal, gevestigd sinds de zomer van 1916, was een tuinkamer in een 'wel-ingericht heerenhuis' van een kunstlievende kleermaker aan de Schiedamsesingel. Cor van Hasselt stelde zijn tuinkamer beschikbaar, en later ook een bovenverdieping om, 'jonge kunstenaars, die nog niet genoeg naam hebben om de deuren der officiële kunstzalen voor zich geopend te vinden, de gelegenheid te geven om hun werk te laten zien, mits dit om de eigen betekenis of om wat het voor de toekomst belooft, tentoonstellingswaardig zij...' 10)

'Een nieuwe verschijning is Van den Steene met zeer opmerkelijke tekeningen. Er bestaat een boek over het demonische in de kunst. Iets van deze demonie is er ook in het werk van Van den Steene, maar hij is daarnaast een gevoelig tekenaar met subtiele middelen.' 11)

In april 1937 exposeerde hij in de kunsthandel 'De Schakel', met portretten en bijbelse voorstellingen, in gouache en in olieverf.

'De jonge Rotterdammer Cuno van den Steene is een talent, waarvan men verwachtingen kan hebben(...) een opvallende verschijning onder de jongeren, een schilder van het echte ras.' En: 'Hij heeft ruim voldoende van de altijd nodige schildersdrift en zijn kleurgevoel is zeker niet gering. Hij werkt geïnspireerd; er is spanning in zijn kaart. Tekortkomingen zijn er ook, er zijn bij kritische beschouwing zelfs heel wat, maar zij kunnen onze ingenomenheid over deze spontane uitingen van schildersvreugde geenszins overschaduwen.' 12)

De recensent in De Maasbode van 8 april 1937 was al even enthousiast over wat hij zag op de tentoonstelling in 'De Schakel'. Hij schreef onder meer: 'Zoo zijn de portretten van Cuno van den Steene, eenigszins neigend naar het caricaturale, synthetisch van uitdrukking en met steeds zeer gevoelige partijen in de kleur.'

Twee jaar later, in 1939, exposeerde Van den Steene samen met Anthonius Henricus ('Toon') Koster in kunsthandel Impuls in Den Haag. Van den Steene met kinderportretten, portretten van een oude dame en een oude heer, stadsgezichten en veel schetsen en studies. Toon Koster (1913-1989) was naast schilder ook graficus; hij maakte etsen, litho's, hout en kopergravures.

Op 10 mei 1940 vluchtte Van den Steene met zijn gezin weg van Boompjes 2 in Rotterdam, waar zij vanaf 1937 woonden (het huis is in de oorlog platgebombard).

deerd); in de Laanstraat 41d in Baarn vonden zij woonruimte, in de woning boven een winkel naast de Parkstraat, hierop attent gemaakt door familie in Soestdijk.

Van 1940 tot 1950 kreeg Van den Steene tentoonstellingen in Rotterdam, Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Baarn. Samen met L.Th.C. Lourijzen exposeerde hij rond 1942 in de (Rotterdamse?) kunstzaal Schuurma. Ook tussen hen waren er overeenkomsten. Lourijzen maakte mozaïeken voor de St. Bavo in Haarlem. Hij vervaardigde kruiswegstaties en glas-in-loodramen voor vele kerken.

Eveneens in 1942 stelde Van den Steene zijn werk tentoon in de kunsthandel 'Int Constigh Werck' in Rotterdam. In gezelschap van o.a. de keramiste Lucie Bakker. 'Int Constigh Werck' was een galerie waar veel bekende kunstenaars hun eerste tentoonstelling hadden, een verdienste van de eigenares Toos van 't Hoff om eigentijdse kunst te durven brengen. Corneille, Wessel Couzijn, Harry van Kruiningen en ook Maurits Escher exposeerden in haar kunsthandel.

Op zaterdagmiddag, 20 april 1946, opende de burgemeester van Baarn, mr. F.J. van Beeck Calkoen, de tentoonstelling van beeldende kunst in Het Baarnsch Lyceum, georganiseerd door de Volksuniversiteit. Deelnemers waren onder anderen Else van der Feer Ladèr - Lohmann, Stella den Boer, Jan Broerze, Jaap de Ruig, Escher en Van Ingen. Cuno van den Steene toonde het in opdracht van en bij De Cneudt vervaardigde monumentale gobelin, voorstellende 'De Legende van Westenschouwen.'

'Tijdens het bestijgen van de trap werden we reeds getroffen door een monumentaal gobelin, vervaardigd door de handweverij van Edmond de Cneudt, naar een originele schildering van Cuno van den Steene. Het wandtapijt heeft flinke afmetingen, plm. 1.80 x 3.20 m en is groots van compositie(...). Op de Jaarbeurs heeft dit gobelin de bewondering gewekt van duizenden bezoekers; het is een schitterend getuigenis waartoe kunstenaarstalent, op gelukkige wijze gecombineerd met kunstnijverheid, in staat is.' 13)

HIERMEDE NOODIGEN WIJ U UIT TOT EEN
BEZOEK AAN DE TENTOONSTELLING VAN
SCHILDERIJEN EN TEEKENINGEN DOOR

JOS CROIN, OTTO VAN REES,
JAN SLUYTERS, CUNO VAN DEN STEENE
en JAN WIEGERS

OPENING 16 JANUARI OM 3 UUR. BEZICHTIGING
TOT EN MET 6 FEBRUARI 1943. WERKDAGEN 10-5.

KUNSTHANDEL MARTINUS LIERNUR
EIG.: MEVR. A. EIJJFINGER - ZEESTRAAT 63 - TEL. 114581

Behalve in particuliere verzamelingen is veel werk van Van den Steene opgenomen in openbare collecties. In museum Boijmans Van Beuningen bevindt zich grafiek, in het Stadhuis van Zierikzee het gobelin 'De Legende van Westenschouwen', in het Centraal Museum eveneens grafiek en in het voormalige KNSM-gebouw in Amsterdam - nu het Open Haven Museum - zijn wandschilderingen van hem te zien. In 1937 schonk Van den Steene een aantal pentekeningen, een ets en enkele linoleumsneden aan - toen - het Museum van Nieuwe Religieuze Kunst in Utrecht (nu de collectie Aartsbisschoppelijk Museum, welke is opgenomen in Rijksmuseum Het Catharijneconvent). In 1940 en 1944 zijn de werken, op een na, in catalogi opgenomen. Onder auspiciën van de Kring Gooi van de Ned. Federatie van Beroepsverenigingen van Kunstenaars exposeerde Van den Steene in december 1949 in de Openbare Leeszaal in Laren schilderijen, grafiek, cartons en gobelins. De tentoonstelling werd geopend door Gabriël Smit. *'De heer Gabriël Smit vertelde hoe Cuno van den Steene in Rotterdam gewoond en gewerkt heeft(...) en zich in Baarn vestigde. Spr. kon zich dit niet zo voorstellen, dat een levende natuur als Van den Steene in dat dorp van gepensioneerd en rusthuizen woont. En nog minder zou spr. zich kunnen voorstellen dat Van den Steene daar zou zijn geboren en werkte(sic!).'* 14)

Op vrijdag 28 oktober 1966 kopte de Baarnsche Courant, linksboven op de voorpagina: 'In het Nutsgebouw Burg. Penstraat: Boven: Expositie van werken van 22 Baarnse kunstenaars. Beneden: Collectie Oudheidkamer Baarn.

'Het was een goede gedachte van de Gemeentelijke Commissie Oudheidkamer Baarn bij de heropening van haar collectie tevens een tentoonstelling van werken van Baarnse kunstenaars te organiseren. En bovendien een diavertoning te houden van een serie foto's van oud Baarn uit de schitterende collectie van wijlen de heer F. Smit(...).

Van Cuno van den Steene's linoleumsneden noem ik 'Lunapark aan zee', een verrukkelijk werkje, voluit de moderne visie gevend op de wereld(...). Tenslotte dan nog iets over de beide kostbare wandkleden, uitgevoerd door het Baarnse atelier De Cneudt. Het eerste 'De Vuurvogel' van Cuno van den Steene is een heel mooi, compositorisch sterk werkstuk, dat duidelijk maakt, dat Van den Steene weet hoe een voorstelling op een wandkleed moet worden gezet tegen de achtergrond(...). Een werkelijk uitstekend werkstuk.' 15)

Gerard Brouwer

Noten:

- 1) 'Gehoord en opgetekend', gesprek met Cuno van den Steene, in de Baarnsche Courant van 20 november 1953
- 2) idem
- 3) idem
- 4) idem
- 5) de katholieke uitgeverij Het Spectrum, waarvan Gabriël Smit redacteur was, werkte nauw samen met de redactie van 'De Gemeenschap'
- 6) dit boek verscheen in het jaar dat Albert Kuyle 50 werd en is uitgebreid ingeleid door Pieter van der Meer van Walcheren, die veel lovends over de auteur schreef. Het boek bevat een groot aantal prachtige illustraties van Cuno van den Steene
- 7) twee artikelen in tijdschriften zonder naam- en datumvermelding
- 8) recensie in De Maasbode van 8 april 1937
- 9) mededeling van de schrijver bij zijn gedicht dat gaat over de vier Apocalyptische ruiters uit Openbaring van Johannes zesde hoofdstuk, de symbolen van oorlog, honger, dood en verderf
- 10) De Branding 1917-1926, de naam van een groep Rotterdamse, abstract werkende kunstenaars, door Els Brinkman - Stichting Kunstpublicaties Rotterdam 1991
- 11) recensie in Kunstnieuws, datum onbekend (vermoedelijk 1936)
- 12) recensie in Voorwaarts van 10 april 1937
- 13) recensie in de Baarnsche Courant van 23 april 1946
- 14) recensie in De Bel, Laren N.H. van 27 december 1949
- 15) recensie in de Baarnsche Courant van 28 oktober 1966, door J. van Doorne.

VERENIGINGSNIEUWS

Inleverdatum kopij ' Baerne' 25 juli 2001

Aanwinsten Oudheidkamer

Struisvogelveer in speciale doos
Bevrijdingsnummer van *De Soester Courant*
Reisinktpotje
Kaart van waterschap *Eemland* (19de eeuw)
Div. archeol. vondsten Eembrugge
Deelnemerskaart en medaille Oranjetocht
Luchtfoto van Polygram
Matrijzen t.b.v. persing van grammofoonplaten en een d.c.d.
Kopie van landkaart omgeving Pekingkom 18de eeuw
Ets van smederij Vervat, Lage Vuursche
Oude foto van bewoners hofje Westerstr.
Tegel Dansinstituut A. van Kralingen, Parkstraat
Nachtkledingzak
Badge bevrijdingsfeest Baarn
Menukaart uit 1908 van Hotel Velaars
Breinaalden in koper
Suikerstrooibus
Aardappelpureeknijper
Schoolplaat Willem I in Scheveningen 1813
Tabaksdoos met pijptabak en pijp, zaklantaarn
Broodschaal
Weckpotten met pruimen

Aanwinsten bibliotheek

A. de Jongh-Vermeulen, *Estella den Boer. Licht, kleur, ruimte* (Gouda 2001)
Conservatrix 125 jaar jong. Herdenkingsboekje uit 1997.
Michiel Kruidenier en Joost van der Spek, *Maartensdijk, geschiedenis en architectuur* (Zeist/Utrecht 2000)
Jan H.M. Hilhorst en Jos G.M. Hilhorst, *Soest, Hees en De Birk van de achtste tot de zeventiende eeuw* (Hilversum 2001)
Dik Top & Wim Top, *Soesterberg van toen en nu* (Alphen aan den Rijn 1990)
Jaap van der Woude, *Vrijheidsmonument Eemnes* (Eemnes 1987)
Ferry Brand en Trudy Marx (red.) *Loosdrecht in Bezettingstijd* (uitgave van de Historische Kring Loosdrecht 1980)

Oorlogsdagboek in briefvorm

Een oud-leerling van Het Baarnsch Lyceum, Maarten Reinink (1928-1974), heeft in de hongerwinter een dagboek in briefvorm bijgehouden. Dit was gericht aan een naar Amerika uitgeweken joodse medeleerlinge. Het dagboek is zo bijzonder, omdat de 16-jarige Maarten duidelijk aan het meisje uitleg gaf over wat hier precies gebeurde. Zij had daar als buitenstaander immers geen idee van. Ook geeft hij vaak filosofisch getint commentaar op de situatie tijdens de Tweede Wereldoorlog in ons land. Het dagboek is getiteld 'Dagboek voor New York' en werd geredigeerd door Maartens broer, prof. dr. A.W. Reinink. Het wordt uitgegeven door de Stichting Landgoed Linschoten en uitgeverij Thoth te Bussum en kost f. 29,50.

Boekbespreking: MAARTENSDIJK, GESCHIEDENIS EN ARCHITECTUUR door Michiel Kruidenier en Joost van der Spek. Monumenten-inventarisatie provincie Utrecht. Uitgeverij Kerckebosch BV/SPOU (Zeist-Utrecht 2000). ISBN 90 6720 241 X. Prijs f. 34,50.

Nu al weer zeven jaar geleden verscheen het boek *Baarn, geschiedenis en architectuur*, dat grote indruk maakte door de aantrekkelijke vormgeving en de gedegen inhoud. Naast een algemene geschiedenis van Baarn bevatte het een beschrijving en een afbeelding van alle monumenten die de plaats in die jaren kende. Velen hoopten dat met deze inventarisatie ook een einde zou komen aan de afbraak van monumentale villa's, maar met de sloop van huize Java werd deze verwachting teniet gedaan. Bij verschijning was het boek over Baarn de dertiende publicatie in de reeks naar aanleiding van het Monumenten Inventarisatie Project in de provincie Utrecht en een van de succesvolste tot nu toe. Kortgeleden is het achtentwintigste deel uit de reeks verschenen, dat gaat over onze buurgemeente Maartensdijk. Het is geschreven door een tweetal auteurs, bestaande uit Michiel Kruidenier, architectuurhistoricus én zoon van de binnen onze vereniging zo actieve Jaap Kruidenier, en historicus Joost van der Spek. Laatstgenoemde schreef het algemeen historische gedeelte en Kruidenier nam de objectbeschrijvingen voor zijn rekening. Bovendien schreef hij de hoofdstukken 'Samenvattend overzicht van de bebouwing' en 'Archeologische en historisch-geografische terreinen', onderdelen die we ook kennen uit het boek over Baarn. Elk deel uit de reeks is namelijk opgezet volgens een vast stramien. Als je de structuur van het ene boek kent, kun je daardoor ook snel in een ander deel iets opzoeken. De geschiedenis van Maartensdijk wijkt in veel opzichten af van die van Baarn, al zijn er ook overeenkomsten. Het huidige landschap met zijn dijken, weteringen en sloten herinnert nog steeds aan de middeleeuwse ontginningen, net als het gedeelte van Baarn oostelijk van de Eem. En de ligging van beide gemeenten op de grens van hoog en laag trok rijke stadsbewoners, die er buitenplaatsen bouwden. Maar terwijl Baarn aanmerkelijk veranderde in de tweede helft van de negentiende eeuw en zich

ontwikkelde tot een recreatieoord, bleven vier van de vijf kernen van de gemeente Maartensdijk agrarisch van aard. Alleen de bosrijke omgeving van Hollandsche Rading bleek een bron van toerisme. Dit karakterverschil vinden we terug in de inhoud van het boek. Het bevat aanmerkelijk meer beschrijvingen van boerderijen dan het boek over Baarn. Veel boerderijen zijn oorspronkelijk afkomstig uit de zeventiende eeuw, een tijd waarin de melkveehouderij, waartoe de veengrond zich zo goed leent, veel geld opbracht. Vooral Westbroek was kapitaalkrachtig en veel van de in het boek besproken monumentale boerderijen liggen aan de Kerkdijk, waarlangs dit dorp zich vanaf de late Middeleeuwen ontwikkelde. De kerk, de kosterwoning en het negentiende-eeuwse gemeentehuis van Westbroek liggen ook aan deze tot op heden authentieke polderdijk. Een andere weg met veel monumenten is de Groenekansweg, langs de Bisschopswetering. De oudste boerderij uit het boek, gelegen aan de Dorpsweg (nr. 61), dateert uit de zestiende eeuw en het is een toeval dat deze bewaard is gebleven, want in 1960 werd de helft van de inmiddels dubbel bewoonde boerderij onbewoonbaar verklaard. Gelukkig is de boerderij toen niet afgebroken, maar weer opgeknapt en geschikt voor bewoning gemaakt. De Dorpsweg is de oorspronkelijke Sint Maartensdijk waarnaar later het dorp is genoemd. De wetering die er naast loopt is de Praamgracht, die een van de middeleeuwse bisschoppen liet graven voor het vervoer naar Utrecht van de turf die hier gewonnen werd. Geïnteresseerden in de historische waterbeheersing kunnen aan deze weg enige originele schuifstuwten uit de periode 1850-1900 bewonderen. Ook de buitenplaatsen Rustenhoven en Eyckenstein staan langs de Dorpsweg en krijgen ruime aandacht in het boek. Voor de vele fietsers die de weg jaarlijks trekt, is nu volop achtergrondinformatie beschikbaar over de fraaie gebouwen aan weerskanten. De korte tijdsduur waarin het boek gerealiseerd moest worden, zie je er niet aan af. Het gemeentebestuur van Maartensdijk wilde graag dat het vóór 1 januari 2001 af was. Vanaf die datum vormt Maartensdijk een nieuwe gemeente met De Bilt. Ondanks die tijdsdruk is het boek even keurig verzorgd als de overige delen uit de serie. Het is goed geschreven, in een prettige leesbare stijl. De vele foto's zijn haarscherp. Ook voor dit deel geldt dat de gegevens voor de inhoud in belangrijke mate afkomstig zijn van de plaatselijke historische vereniging. De auteurs, de eindredacteur en de uitgever hebben deze kennis van de lokale geschiedenis nu in een voortreffelijke vorm toegankelijk gemaakt.

Yvonne van den Akker

Excursie op zaterdag 29 september

Misschien moeten sommige leden even slikken bij het lezen van de bestemming van onze jaarlijkse najaarsexcursie. 'Niet bepaald een vrolijk uitje,' zullen zij zeggen. Toch weten we zeker, dat er ook voor dit onderwerp uit de zwartste periode van onze geschiedenis onder onze leden veel belangstelling zal bestaan. We zijn immers niet voor niets een historische vereniging. We brengen deze dag namelijk 's morgens een bezoek aan het *voormalige kamp Amersfoort*, waar we van 10.30 tot 12.00 uur door een deskundige, de heer B. van Dam uit Amersfoort, zullen worden rondgeleid.

Hoewel er van dit voormalige concentratiekamp, op een steenworp afstand van Baarn, nog maar weinig sporen aanwezig zijn – het kamp werd na de oorlog voor het grootste deel geruimd –, neemt elk jaar de belangstelling ervoor en daarmee de kennis over dit kamp toe.

Beknopte geschiedenis

Kamp Amersfoort, op de grens van Amersfoort en Leusden aan de Appelweg, was een doorgangskamp (Polizeiliches Durchgangslager). Van de ongeveer 35000 mannen, die daar tussen augustus 1941 en mei 1945 gevangen hebben gezeten, zijn er ongeveer 20000 naar Duitsland afgevoerd. In het kamp zelf zijn ongeveer 350 gevangenen vermoord, onder wie honderd Russische krijgsgevangenen. In augustus 1941 werd dit kamp, dat oorspronkelijk in 1939 als oefenkamp 'De Boskamp' voor het Nederlandse leger werd gebouwd, door de Duitsers overgenomen en tot concentratiekamp verbouwd. Hoewel er plaats was voor zeshonderd gevangenen, heeft de maximale bezetting ooit uit vierduizend gevangenen bestaan. Allerlei mensen bevolkten voor kortere of langere tijd het kamp, onder wie Russische krijgsgevangenen, joden, geestelijken, jehova's getuigen, homoseksuelen, zwarthandelaren en politieke gevangenen.

Berucht waren de buitencommando's, de honger en de zware straffen, zoals het geven van stokslagen, en het verblijf in de zogenaamde 'Rozentuin'. Het kamp werd op 7 mei 1945 door de Canadezen bevrijd.

Boottocht

Als tegenwicht hebben we een luchtig middagprogramma. We maken dan namelijk van 14.15 tot 15.00 uur o.l.v. een gids *een boottocht door het middeleeuwse Amersfoort*. **Aanmelden per telefoon vóór 31 augustus** bij Jaap Kruidenier. (035-5417860) Hierbij gaarne vermelden hoeveel plaatsen men in de auto beschikbaar heeft. De deelname aan deze excursie kost f 15,- p.p. (dit is exclusief de bijdrage in de benzinekosten en het parkeergeld aan de chauffeur.)

Wilt u dit bedrag in tegenstelling tot vorige keren **vóór 31 augustus** (van dit jaar) overmaken op: **Postgirorek. Nr. 2949046 t.n.v. J. Kruidenier, Smutslaan 2a, 3743 CG, Baarn, o.v.m. Excursie Amersfoort.** Het maximale aantal deelnemers bedraagt veertig. Een week voor de excursie worden deelnemers uitvoerig geïnformeerd!

PROGRAMMA OPEN MONUMENTENDAG 2001

De Open monumentendag zal dit jaar gehouden worden op **zaterdag 8 september**. Het thema luidt deze keer: *Huis en Haard*.

Noteert u de datum van deze bijzondere dag vast in uw agenda.

De officiële opening zal om 10.00 uur 's morgens plaatsvinden in de *villa Parkwijk (NVOB), Wilhelmina laan 3*. Deze fraaie villa is deze dag te bezichtigen van 10.00 – 12.00 uur en van 14.00–16.30 uur. Er zullen verder **vier rondleidingen** gegeven worden.

Een rondleiding op de *Lage Vuursche* door de heer J. Blauwendraad van 10.30 – 12.00 uur en van 14.30 – 16.00 uur. Er wordt gestart bij dorps huis de Furs. Een rondleiding op *de Oosterhei* door de heer C.v.d.Steeg van 10.00 - 11.30 uur en van 14.00 - 15.30 uur. Er wordt gestart op de hoek van de Oosterstraat en de Wijkamplaan.

Een rondleiding door het *Gaspark* door de heer H. Suik van 10.00 – 11.00 uur en van 14.00 – 15.00 uur. Start *Gaslaan*, hoek Eemnesserweg. Een rondleiding door het Rode dorp door mevrouw A. van Dord van 11.15–12.30 uur en van 15.15–16.30 uur. Start Mesdagplein 18.

In de Oudheidkamer van de Historische Kring wordt een tentoonstelling gehouden over *Huis en Haard*. Deze tentoonstelling zal op zaterdag 8 september van 10.00–16.30 uur geopend zijn.

6 september, Het Carillon, lezing door de heer Foeke, De lezing vindt plaats in Cultureel Centrum de Speeldoos, Rembrandtlaan 35. Aanvang 20.00 uur. De zaal is open om 19.30 uur. Toegang f 7,50 voor leden en niet leden.

VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING

Op 29 maart 2001 werd in de Speeldoos te Baarn onder leiding van de voorzitter, J.v.d. Kraats, de Algemene Vergadering van de Historische Kring gehouden. In dit verslag, een uittreksel van de notulen, worden de voornaamste mededelingen, besluiten en mutaties puntsgewijs vermeld.

- Er waren, buiten het bestuur, 35 leden aanwezig. Tien leden hadden bericht van verhindering gestuurd.
- De voorzitter biedt, namens de Kring, verontschuldiging aan voor het niet doorgaan van de aangekondigde lezing over Joodse gebruiken. De spreekster was niet komen opdagen.
- De heer Beuken, architect te Baarn, zal de Kring vertegenwoordigen in de Werkgroep Herinrichting Brink.
- Staatsbosbeheer vraagt een afgevaardigde van de Kring voor de Werkgroep Baarnse Bossen.

Locatie Oudheidkamer

- Inzake de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Oudheidkamer meldt de voorzitter:
Oorspronkelijk was de Oudheidkamer gevestigd in een kelder onder het gemeentehuis. In april 1993 moest die ruimte worden verlaten en de Oudheidkamer verhuisde naar de kelder onder het gebouw van de bibliotheek. Die ruimte is ook eigendom van de gemeente. Als ruimte was het een vooruitgang, maar problemen waren er: de wenteltrap en de slechte bereikbaarheid, via een donkere steeg. De Kring heeft de gemeente herhaaldelijk om verbetering gevraagd. De gemeenteraad heeft, op advies van de commissies, die verzoeken steeds afgewezen, wegens gebrek aan middelen. Medio 2000 had de voorzitter weer een gesprek met de desbetreffende wethouder. Er zou een budget van f. 225.000 komen voor de verbetering van de toegankelijkheid, een gezamenlijk plan met de bibliotheek. Uit een onderzoek van de gemeente bleken de kosten hoger uit te vallen dan het budget. De gemeenteraad schijnt niet akkoord te gaan met de verhoging van het budget. In januari 2001 stelde de gemeente geheel onverwacht als locatie voor: het Koetshuis in de Pekingtuin, een rijksmonument. Het bestuur heeft de voor- en nadelen van dit aanbod grondig overwogen, maar de conclusie is dat men er niet op in zal gaan. De oppervlakte is veel kleiner, dan die van de tegenwoordige Oudheidkamer: 100 tegenover 270m².. Vervolgens komt de belovende woning niet binnen afzienbare tijd ter beschikking. Het pand ligt afgelegen, met het risico van inbraak en vernielingen. De klimaatgevoelige materialen zouden aangepast opgeslagen moeten worden. De hele procedure, met vergunningen, verbouwingen en de financiële aspecten zou heel lang gaan duren. Tenslotte heeft het bestuur besloten het Koetshuisplan af te

wijzen. De voorzitter vraagt reacties van de leden: Mevrouw Luikinga gaat akkoord met de bestuursbeslissing. De heer Kruidenier had alle leden willen betrekken bij de besluitvorming door hen het gebouw te laten zien. Hij was gecharmeerd van de locatie. Is het bestuur er wel zeker van dat de Kring de tegenwoordige kelder kan behouden? Het bestuur ziet meer nadelen dan voordelen. Er zijn ook niet voldoende vrijwilligers om alles te verhuizen. Het bestuur ziet af van een bijzondere ledenvergadering over dit onderwerp. De heer Snyders komt terug op het Koetshuis. Hij stelt voor er een kelder onder te maken of de zolderverdieping erbij te betrekken. Het antwoord is, dat de eerste verdieping al onder het dak is. De bouw van een kelder zal niet worden toegestaan, omdat het een monument is. De voorzitter sluit de discussie over dit onderwerp.

Financieel jaarverslag

De penningmeester, mevrouw Roskamp zegt, dat zij een andere werkwijze heeft dan de vorige penningmeester. Zij tracht geld uit te zetten tegen een zo hoog mogelijke rente. Het vermogen is anders ingedeeld. Er is een reservefonds Aankopen en herinrichting. De jubileumboeken in voorraad zijn opgenomen voor 0 gulden. Wat wordt verkocht, komt bij het reservefonds. Aangeschaft zijn, met financiële bijdragen van het Nut: een videorecorder en een computer. Er is ons een gebruikte tv geschonken. Van een jubilerend bedrijf is een bedrag ontvangen, waarvoor een linnenkast is aangeschaft.

- De kascommissie heeft de administratie in orde bevonden. In de nieuwe kascommissie zitten de heren Pel en Van Dijen. De heer J. Nijman wordt reserve lid.

Bestuur

- Mevrouw Teekman, de secretaris, is statutair aftredend en bovendien is zij verhuisd naar Hatterem. Mevrouw Veldhuysen wordt de nieuwe secretaris.
- Mevrouw Kuyt, die zich voor één jaar beschikbaar had gesteld, is niet herkiesbaar als bestuurslid en als coördinator van de Oudheidkamer. De heer Van Dijk is bereid haar functie in de Oudheidkamer over te nemen. Hij heeft zich niet kandidaat gesteld voor het bestuur. De communicatie tussen het bestuur en de werkgroep Oudheidkamer zou kunnen worden gehandhaafd door voor iedere bestuursvergadering een lid van de Oudheidkamer uit te nodigen.
- Mevrouw Biemans en de heer Feitz stellen zich herkiesbaar en worden opnieuw benoemd.
- Er wordt afscheid genomen van mevrouw Teekman, die drie jaar lang secretaris is geweest. De voorzitter bedankt haar namens het bestuur. Als blijk van erkentelijkheid geeft hij haar een cadeaubon en een boeket.
- Er is ook een cadeaubon en een boekje voor mevrouw Kuyt, die wel actief wil blijven binnen de Kring.

Vaststelling contributie

- De contributie is nu minimaal f. 25 voor alleenstaanden en minimaal f. 35 voor paren. Vanwege de administratieve omslachtigheid van de verschillende bedragen stelt het bestuur voor, om er, met de komst van de euro, één bedrag van te maken, te weten: 15 euro. Iedere alleenstaande kan voortaan een introductie meenemen naar een lezing of evenement. Na enige discussie stelt de penningmeester voor er tenslotte 14 euro van te maken. Er volgt een zeer wijdlopige gedachtenwisseling, die na de pauze doorgaat. Tenslotte kan een meerderheid zich vinden in het voorstel van de penningmeester van een algemene minimale contributie van 14 euro.

Activiteitenprogramma

- Mevrouw Kruidenier presenteert het voorlopig programma van de activiteiten. Het definitieve programma komt in het septembernummer van Baerne.

Mevrouw Frank: *Joodse gebruiken en feesten*

Heer de Graaf: *Kastelen en landhuizen in de Gelderse Vallei.*

Heer Berends: *Reizigers in Utrecht*

Heer Kruidenier jr.: *architectuur-historisch onderwerp*

Twee dia-avonden en één dia-middag

Twee excursies, in september en in mei.

Op zaterdag 22 september is er een culturele markt. Wie komt er in de stand van de Kring staan? Ook gevraagd worden: collectanten voor de Anjercollectie, alsmede extra bezorgers voor Baerne. In de eerste week van 2002 is er een Nieuwjaarsbijeenkomst van de Kring. Mevrouw Kruidenier vraagt suggesties voor lezingen.

Mevrouw v.d. Brink meldt, dat in de Oudheidkamer een kleine tentoonstelling komt over *Huizen in Baarn*. Zij vraagt om foto's van interieurs, die een tijdsbeeld geven.

De vergadering sluit om 22.50 uur.

ONBEKENDE VONDST IN ARWE-DEPOT

Onder deze titel verscheen vorig jaar een oproep van de ARWE in "Baerne".

Ook de Gooi en Eemlander plaatste deze oproep en naar aanleiding daarvan ontving ik een aantal telefoontjes met suggesties wat het doel van het voorwerp zou zijn.

Echter, ook de vinder van het voorwerp nam contact op en wist te vertellen dat het een bajonet was van Franse makelij uit ca 1672. Omdat voor dit probleem een oplossing werd gevonden wil de ARWE opnieuw een probleemgeval aan de orde stellen.

Op een 18e eeuwse kaart komt, rechtsonder, de naam Fellegat voor. Behalve op deze kaart ben ik deze naam op nog een paar kaarten uit dezelfde periode tegengekomen. De plaats waar de naam op de kaart staat ligt in de omgeving van de Van Wassenaerlaan in wat toen (of later) het Schoonoordpark was. Wie weet waar deze naam bij hoorde of wat hij betekende? Reacties gaarne aan J. v.d. Laan, coördinator van de Archeologische Werkgroep ARWE.

DICK ASSURANTIE- EN HYPOTHEEK ADVIES B.V. **PRINS**

BELASTINGVRIJ SPAREN

HYPOTHEKEN

Maatwerk tegen concurrerende rentepercentages

ASSURANTIE

Zeer goede voorwaarden tegen scherpe tarieven

PENSIOENEN

Belangrijk in verband met terugtrekkende overheid

JONGEREN TOEKOMST PLAN

Speciaal voor jongeren die een onbezorgde toekomst willen

Ons advies is gratis overdag en ook 's avonds

Tel. (035) 541 13 59

Fax (035) 541 00 63

Nachtegaalhof 10

3741 WZ Baarn

APOTHEEK JULIUS

Apothekers: *O.P. Hofkes, E. Hofkes-Dazert
en M.A. Smulders-de Jong*

**LAANSTRAAT 26
3743 BG BAARN
TELEFOON (035) 541 24 32**

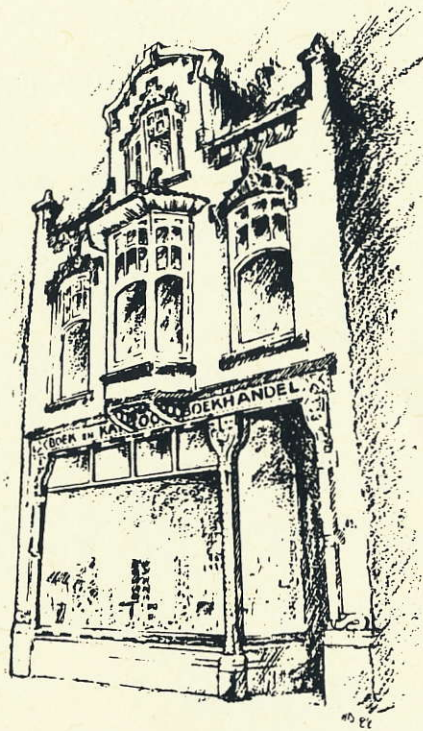

**Uw adviseur
bij verkoop,
aankoop, taxatie,
financiering en
verzekering van
onroerend
goed**

VAN BERKUM MAKELAARS

MAKELAARS IN EN TAXATEURS VAN ONROERENDE GOEDEREN
Nieuw Baarnstraat 93, postbus 135, 3740 AC Baarn.
Telefoon 541 84 45* Lid NVM

Sinds 1886

BOEKHANDEL DEN BOER

Laanstraat 69 - 3743 BC Baarn - Telefoon 541 20 32

Gespecialiseerd
in literatuur,
kunst- en kinderboeken